

Voorrang

Lesdoel

- De leerlingen kennen de betekenis van de voor hen relevante voorrangsborden.
- De leerlingen kunnen de basisregel 'voorrang aan rechts' toepassen in een gesimuleerde situatie.
- De leerlingen kunnen in een beschermde omgeving voorrangssituaties inschatten, rekening houdend met de verkeersborden.

Eindtermen:

- 4.15: Leerlingen beschikken over voldoende reactiesnelheid, evenwichtsbehoud en gevoel voor coördinatie en ze kennen de verkeersregels voor fietsers en voetgangers, om zich zelfstandig en veilig te kunnen verplaatsen langs een voor hen vertrouwde route.

Organisatie en materiaal

- verkeersborden om aan het bord te hangen
- woordkaarten om aan het bord te hangen
- werkblad
- 16 kegels en 4 markeerschotels
- verkeersborden (op stok)
- bingospel

Beginsituatie

Dit is de tweede les in de leerlijn van De Grote Verkeerstoets. De leerlingen maken kennis met de verschillende voorrangsborden. Dat gebeurt eerst in de klas via een onderwijsleergesprek, gevolgd door een individuele verwerking. Daarna zet je op de speelplaats de regels om in de praktijk.

TIP: voorrang geven aan bestuurders die van rechts komen, is één van de basisregels in het verkeer.

Alleen intensieve training kan ervoor zorgen dat de regel 'rechts gaat voor' een automatisme wordt bij jonge fietsers. Daarom raden wij aan om deze vaardigheid te trainen met het Fietsbrevet Brons en het Fietsbrevet Zilver gratis (te bestellen op www.verkeerschool.be).

Les

Instapfase

Via een onderwijsleergesprek maken de kinderen kennis met de verschillende voorrangsborden. Hang de verkeersborden aan het bord.

Stel volgende vragen:

- Tot welke categorie behoren deze borden?
(Laat de leerlingen de verschillende categorieën die in de vorige les aan bod gekomen zijn nog even herhalen: aanwijzingsborden, gebodsborden, gevaarsborden en verbodsborden.)
- Zien jullie kenmerken/gelijkenissen die deze borden hebben? (bespreek vorm, kleur en tekening)
 - ➔ *Conclusie: voorrangsborden vormen een speciale categorie waarbij de borden niet echt op elkaar lijken zoals bij de andere categorieën.*
- Wie herkent er één van deze borden?
- Waar heb je dat bord al gezien? (Aan een kruispunt, aan een versmalling, exacte locatie ...)
 - ➔ *Conclusie: deze borden staan op plaatsen waar iemand voorrang heeft (eerst door mag rijden) of voorrang moet geven (moet wachten).*
- Voor wie gelden deze borden? Gelden ze ook voor voetgangers?
 - ➔ *Conclusie: deze borden gelden alleen voor bestuurders. Dat wil zeggen voor fietsers, autobestuurders, bromfietsers en motorrijders.*

Deel één woordkaart uit per twee of drie leerlingen. Laat ze in groep overleggen bij welk bord hun woordkaart (uitleg van het verkeersbord) hoort. Laat ze hun woordkaart aan het bord hangen bij het juiste verkeersbord. Overloop vervolgens klassikaal de betekenis van de verschillende borden.

Verwerkingsfase

In de klas:

De leerlingen vullen hun werkblad in met behulp van de borden en woordkaarten die aan het bord hangen.

TIP: heb jij een sterke klas? Geef de leerlingen dan even de tijd om de verkeersborden en hun betekenis te memoriseren en haal de borden en woordkaarten van het bord. Nu laat je de leerlingen hun werkblad invullen. Achteraf kan je klassikaal het werkblad verbeteren.

Op de speelplaats:

Oefen met je leerlingen de voorrangsregels op de speelplaats. Dat doe je via 'het magische vierkant'. Dat is een opstelling waarbij de leerlingen steeds rond blijven stappen/lopen/fietsen en zo telkens in andere voorrangssituaties terechtkomen.

Geef de volgende regels mee aan de leerlingen:

- Aan elke kegel moet je rechts afslaan.
- Bij elk markeerschoteltje moet je rechtdoor gaan.
- Aan een verkeersbord moet je rekening houden met de voorrangsregels.

Stel het 'magische vierkant' op op de speelplaats (ca. 20 bij 15 meter). Je kan drie mogelijke voorrangssituaties creëren:

TIP: je kan de verkeersborden afdrukken en bevestigen op een stok. Deze stok blijft staan door hem in een kegel te zetten.

1

2

3

• Situatie 1:

- 2 borden B6
- 2 borden B15a
- Haaiantanden aan de borden B6

• Situatie 2:

- 2 borden B5
- 2 borden B15a
- Stopstrepen aan de borden B5

• Situatie 3:

- 4 borden B17

Elke situatie oefen je in met de leerlingen. Als leerlingen al fietsend een voorrangssituatie moeten inschatten, moeten ze snel reageren. In een inoefenfase geven we de leerlingen wat meer tijd om de situatie in te schatten en het juiste gedrag te stellen. Daarom oefenen we de voorrangssituatie eerst al stappend in en vervolgens al lopend. Tot slot kunnen de leerlingen 'het magische vierkant' met de fiets rijden. Zo wordt het tempo zoals in het echte verkeer wat nagebootst. Je geeft de leerlingen feedback tijdens de uitvoering.

Het is belangrijk dat je de leerlingen nog eens duidelijk maakt dat deze borden alleen bedoeld zijn voor bestuurders (fietsers, autobestuurders, ...).

TIP: zitten er veel leerlingen in je klas? Dan is het waarschijnlijk moeilijk om alle leerlingen gelijktijdig in het magisch vierkant te laten stappen en ze goed te observeren. Laat in dat geval de helft van de klas het bingospel (zie afsluitfase) spelen in de klas. Eén van de leerlingen is 'kaartjestrekker'. Vervolgens wisselen de twee groepen zodat alle leerlingen de voorrangsregels in het magische vierkant inge oefend hebben.

Afsluitfase

Herhaal met de leerlingen alle verkeersborden, dus ook die uit de vorige les van de leerlijn, door het bingospel te spelen.

Geef elke leerling een bingofiche en steek de kaartjes van het uitknipblad in een doosje. Neem een kaartje uit de doos en lees de betekenis van een verkeersbord voor. De leerlingen die het verkeersbord op hun bingofiche hebben staan, mogen dat doorstrepen. Je kan ervoor kiezen om nu ook de afbeelding van het verkeersbord te tonen zodat de leerlingen weten of ze het juiste doorstreept hebben. Trek opnieuw een kaartje en lees de uitleg voor. Zo gaat het spel verder tot er een leerling is die alle verkeersborden op zijn fiche doorstreept heeft, 'Bingo' roept en het spel wint.

